

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Legile bisericesci sancționate.

Un prieten al fôiei nôstre ne trimite cu titlul de mai sus, următorul articol:

Sancționarea celor trei proiecte de legi bisericesci a urmat. Dar n'a urmat ceea-ce credea publicul puțin informat în atacerile politice, n'a urmat clarificarea situațiunei. Multe diare magiare mai vêtos, cele susținute din fondul de dispozițiune, precum și întréga presă neo-magiară, presa ovreiască a jubilat, ținând diua sancționării proiectelor cunoscuta de-o di epocală în vieța publică a magiarilor. Ce e drept guvernul a rămas intact, sancționarea urgeată pe tôte căile posibile — punându-se în perspectivă chiar și revoluțiunea cu noul prentendent Kossuth nr. II, e un fapt împlinit. Nime însă nu e sigur, ce va aduce diua de mâne. În cercurile cele mai bine informate magiare situațiunea se consideră de foarte gravă. Dicitôrea: „cine sémênă vânt, secera-va furtună” nu s'a putut nici-când aplica atât de bine față de trecutul guvernului actual, ca toamai acum după o victorie a la Pirhu. Acésta o constată chiar diarele magiare. Tabloul situațiunei e destul de tragic.

Sus la Corónă — guvernul — și-a perdut încrederea, deôre-ce la timpul seu nu a dat informațiuni esacte. Corónă a fost necesităta a se informa pe alte cai.

În tabéra guvernamentală, nemulțumirile es tot mai mult la ivélă Disidenții partidului liberal probabil vor să între în partidul Apponyist.

Clerul catolic, acompaniat de o parte din magnații catolici, și cu ei întreg catolicismul a desfășurat stindardul de luptă pe față. Programul staverit la Alba-regală, a aflat un viu resunet numai în straturile populațiunei catolice, ci în întréga țeră. Naționalitățile!? Sunt agitate precum nu au fost dela plămădirea dualismului. Cestiunea naționalităților a devenit călcăiul lui Achile.

Diariștii magiari sê dau ei de gol. Rimler filo-rusul frécă hrén sub nas lui Pázvándy, Ováry, arêtând în o broșura de curénd aparută suferințele naționalităților. Tăcem deocamdată de alte voci simpatice naționalităților.

Disoluțiunea e generală. și acésta e sciut și în cercurile curții. Corupțiune în sus, corupțiune în jos. Etă până unde au dus guvernânții nostrii afacerile statului.

În fața acestor constatări astăzi nime nu sê mai îndoie, că trecându se preste o crisă efemeră de cabinet, stăm inaintea unei crise de sistem.

Căderea guvernului, și venirea altuia la putere ar însemna numai o trăgânare de aqi pre mâne.

Restabilirea păcei interne între poporele locuiteci, nu se pôte face prin schimbarea de persône ci prin inaugurarea unui sistem de guvernare mai ecuitabil.

Diarele magiare și exprimă pre față temerea, că nu numai guvernul, partidul liberal, precum și proiectele lor bisericesci, vor fi resturnate, dar însuși întreg sistemul de guvernare.

„Trecem prin grele vremuri. Stéua nôstră apune” dice un diar guvernamental.

În urma acestor constatări, credem, că noi românii trebue să ne facem ochii în patru și să nu lăsăm ne folosit nici un moment, și uici un mijloc, pre care l'am crede de eficace a grăbi schimbarea stărilor nôstre de aqi, ce au devenit insupportabile. Se ținem cont de dispozițiunile mai favorabile, ce ni se arată de acolo de unde românii au prinit în trecut mult bine. Pururea leali, pururea fideli. Înaltei Case domnitore, sê fim destul de bărbați a pretinde ceea-ce ne compete.

E mai pre sus de ori-ce discușiune că numai uniți în cugete, uniți în simțiri vom sci însuffia respect.

Sê profităm deci de situațiune încât posibil va fi.

I. G.

Date istorice relativ la organizarea partidului național.

(Incheiere.)

III.

Dintre cei chemați s'au escusat:

1. Dr. Avr. Tincu prin epistola No. 2.
2. Gener. Tr. Doda prin epistola No. 3.
3. A. Frentiu prin epistola No. 4.
4. G. Pop, prin epistola nr. 5.
5. Ales. Mocsonyi prin o epistolă adresată lui Barițiu.
6. Dr. I. Rațiu prin o telegramă trimisă lui Barițiu.
7. I. P. Desseanu asemenea prin epistolă.

Er Nic. Zigre, Sig. Borlea Gr. Nichita nu s'au escusat de loc.

IV.

„Dintre cei chemați s'au prăsentat în diua primă: V. Babeș, P. Rotariu, Coriolan Bredicean, Petru Mihali, Andr. Medanu, Ales. Filip, Iul. Coroianu, Daniil Lica, Patr. Barbu, Dr. Aur. Mureșan, I. Roman, Nic. Popea, D. Măcellariu, Vis. Roman, G. Barițiu, Nic. Cristea, Parteniu Cosma, 17 înși, și din cei prezenți la adunarea fond. de teatru s'au mai invitat Iosif Vulcan și Georgiu Secula, ér a doua di au mai venit Gav. Man și E. B. Stănescu și s'a mai invitat canonicul Antonelli din Blaș, de toți 22“.

„Nechemați au intrat în diua primă avocatul din Sibiu B. P. H. ér a doua di S. P. avocat în Orăstie, cari din urbanitate s'au tolerat ca ascultători.“

„Observ aci, că am înțeles dela P. P. că la 18 Oct. ar fi prinit redactorul fôiei germane de aici „Sieb. D. Tageblatt“ o însinuare scrisă cu cerusă, că în séra premergătore „s'a ținut în locuința avocatului P. Cosma o conferință de natură politică“ de care însă redactorul a avut gentileța a nu face us.

„Conferența s'a ținut în locuința subscrisului, în strada Cisnădiei No. 16, și a durat: în 17 Octobre dela

5—7 ore séra, în 18 Oct. dela 4—10 ore séra și în 19 Oct. dela 9—2 ore din di.“

„Desbaterea cestiunilor puse la ordinea diiei a urmat cu tótă serioșitatea și cu cele mai legitime îngrijiri patriotice, și după capacitări reciproce s'au luat cu unanimitate următorele concluse.

I. „Bărbați români 22 la număr, de prin mai tôte părțile locuite de români din patria comună, adunați ocașionalmente la olaltă în Sibiu, după o comunicare de părerii între sine, recunosc în unanimitate: necesitatea, utilitatea, și posibilitatea unei acțiuni comune politice-naționale, pe basa solidarității în general, și special față de alegerile ce se apropie pentru dieta Ungariei; prin consecință însarcină pe șapte dintre sine cu luarea măsurilor necesare.“

„Scopul e:

„Eluptarea pe cale legală, adevă pe basa legilor esistente, sau prin stăruință de legi nôuë, a pozițiunei politice-naționale ce se cuvine unui popor autohton de peste 2½ milioane suflete în patria comună.

II. Comitetul de șapte se însărcinază cu elaborarea unui program de acțiune comună a românilor din Transilvania și Ungaria, care la timpul său sê fie supus aprobării unei conferințe generale.

III. În special, comitetul de șapte, în conlucrare cu comitetul electoral dela alegerile precedente, având în vedere recerințele trecutului și împrejurărilor actuale, rezultatul consultărilor de aqi și eventual urmânde, sê statoréscă un program pentru ținuta față de alegeri, și convocând la timpul său o adunare de alegători și inteligenți, sê l' supună votului acelora, sê l' propage și recomande de cinsură tuturor alegătorilor români.

IV. În comitet s'au ales: Babeșiu, Barițiu, Cosma, Popea, G. Pop. din Băsesci, Dr. Rațiu din Turda și Vis. Roman.

V. Fiind conferința de natură privată și confidențială, consultările

FOITA.

Instrucțiunea în China.

(Urmare.)

Plauri de învățământ, ori împărțiri de ore nu affi la chinezi — ele ar fi și superflue, fiind că nu esistă o împărțire în clase, și tótă instrucțiunea sê mărginesce la învățarea de rost și la scriere.

Ca prima carte de învățământ sê întrebuințază o așa numita „Carte cu 3 semne“ — un fel de Abecdarium. Cuprinsul acestei cărți îl forméază propuseșiuni, cari constau numai din câte 3 cuvinte. Și fiind-că limba scrisă chineză nu are semne pentru fie-are sunet, ci numai pentru cuvinte, astfel în carte fiecare propuseșiune ce obvine e scrisă cu 3 semne numai, de aci și-a luat și numele prima carte.

Aceste cărți au fost compuse înainte de vre-o 800 ani și se încep cu propuseșiunea — de sigur ne înțelésă de un prunc de 6—8 ani agume ne: „natura omului este dela originea sa bună, însă deși toți ômenii în acésta privință sunt egali, totuși în lucrările lor diferesc foarte mult unii de alții“

se dice mai depaate că: „câștigarea de cunoscință e unicul mijloc pentru desvoltare și nobilitate.“ Sê vorbește apoi despre împlinirea datorințelor către părinți și frați. Enumără cele 3 puteri elementari, cei 3 luminători ai cerului, despre relațiunile între principe (domnitor) și oficial, între tată și fiu, între bărbat și miere, între frați și între amici, despre cele 5 virtuți mai însémnate etc. și se finesce cu un stat serios de a fi cu diligența la studii. Acésta carte trebue să o învețe scolarii tótă de rost — cuvânt de cuvânt. Cu metoda de propunere nu-și sfarmă mult capul învățătorul. Atât novițul cât și scolarul mai vechiu — unul fiecare merg pe rënd cu cartea inaintea învățătorului, acesta le esplică una sau mai multe propuseșiuni. Scolariul se refortce la locul său, și acolo neincetat, cetesce cu voce înaltă lecțiunea dată, până atunci până când o scie de rost. Apoi sê duce de nou înaintea învățătorului și dă cartea în mână și i reciteză lecțiunea avută.

Apoi capătă alta de nou, și acésta procedură se repetéază de nou cu toți pruncii pe rënd. Se înțeleg că în scôlă, unde 20—30 scolarci cetesc și înveța cu voce înaltă deosebite lecțiuni se nasce o larmă grozavă

care se aude din depărtare. De o esplicare a materiei, ce trebue să o memorizeze elevii dela 6—8 ani nici vorbă nu e. Chiar nici deosebite semne nu li-se esplică.

Repetițiuni se țin des și se continuă până când scolarii au învețat se cunoscă semnele cele mai multe și varii de scris — după ce cuprinsul cărții l'au memorizat. În scôle mai înalte, învățătorul mechanic cetesce unele comentarii — asupra materiaului învețat în scôla inferiôră. Fie-care scolaru își are lecțiunea sa, și mâne continuă de acolo — de unde a lăsat ieri, fără a se îngriji de alți conscolari. Unica schimbare în acésta învățare mecanică, ce omôră ori ce fantasia și judecată — se face prin deprindere în scriere ce se arméază în fiecare di. Scrierea sê întemplă așa, că scolarul capătă un model scris de învățătorul. Pe acest model își așéqă scolarul hârtia sa fină, apoi cu un pensel muiat în negrelă imiteză singuratic semne — cari se observă foarte bine prin hârtie.

Dacă elevul a parcurs întregă „Cartea de 3 semne“ el posede deja 1068 cuvinte cu 530 semne deosebite. După aceea urméază: „Cartea celor 100 seminții, din cari se compune poporul chinez.

A treia e „Cartea cu 1000 de semne.“ A patra carte e: „meditațiuni pentru tinerime.“

Una din cele mai însemnate e: „Cartea despre respectul copiilor“. În acésta carte se pot ceti sentențe foarte alese d. e. Iubirea față de părinți e începutul tuturor virtuților. „Cel mai mare păcat e neascultarea de părinți“ etc. A șasa și cea din urmă dintre cărțile de cetire pentru scôlele populare este:

„Instrucțiune pentru tinerime“ cu un cuprins asemenea celor dintăiu.

În 3—4 ani scolarii memorizează cuprinsul celor 6 cărți, deși e cu totul neacomodat pentru ei. Mulți, cei mai mulți rămân numai cu acésta instrucțiune încheiându-și timpul de scôlă. Cei ce voesc să devină ômeni învățați, oficiali, încep studiile mai înalte anume: Studiarea celor „4 cărți“ și a celor „5 clasici“. Cinci din aceste 9 cărți sunt în parte compuse, în parte adunate de Confuce, celelalte, cari cuprind sentențe și doctrina de ale acestui om înțelept, sunt compuse de către scolarii sei. După ce elevii până la etatea de 13—14 ani și-au însușit și imprimat în memorie și aceste cărți încep la „Compoșițiunile stilistice“ pe

au să rămână secrete, până când nu vom putea eși cu program în regulă.

Astfel s'a terminat conferința, al cărei președinte a fost archimandritul N. Popea, și ș. notari Dr. Aurel Mureșan și subscrisul.

Sibiu, în 12 Octombrie 1880.

Parteniu Cosma, m. p.
advocat.

*

Observ, că însemnările acestea s'au cetit la prima întrunire a comitetului de șapte și s'au constatat, că sunt exacte.

Comitetul de șapte s'a pus la lucru și împreună cu comitetul electoral din 1878 a pregătit toate cele impuse lui prin conclusele de mai sus, pentru conferința generală, și adunarea de alegători și inteligenți din concludusul III, a interpretat-o astfel că alegătorii în adunările lor cercuale să aleagă câte doi delegați pentru conferință, convins fiind, că delegații vor fi aleși din șirul inteligenței. Astfel s'a constituit conferința din delegații alegătorilor și devenind membrii lui și membri comitetului central, tot astfel au regulat procedura convocării și pentru conferințele viitoare, organizând și cluburile alegătorilor prin singuraticile cercuri electorale.

Celelalte se ved din precesele verbale ale conferinței din 1881, la care au participat și maramureșenii, în frunte cu deputatul Petru Mihályi, care participase și la conferința privată din Octombrie 1880, de atunci însă maramureșenii n'au mai participat nici la o conferință, pentru-că lor nu le-a convenit proclamarea pasivității și solidaritatea cu transilvănenii în punctul autonomiei.

De altminteri preste tot ungușenii în comisiunea de 30 a conferinței din 1881 au declarat, că în cestiunea pasivității pentru Transilvania și în cestiunea autonomiei Transilvaniei nu vor să atingă susceptibilitățile transilvănenilor, ci le lasă mână liberă să decidă ei după vederile lor, nu se poate nega însă, că primirea solidarității și în punctul autonomiei trans. a fost un sacrificiu din partea ungușenilor, ale cărui urmări tocmai așa le simt și ei de atunci cum le simt transilvănenii.

Parteniu Cosma.

Revista politică.

Cum stă guvernul? Acesta este întrebarea, care și-o pun și dărele din Budapesta, fără însă ca să pōtă da un răspuns pozitiv. Că e criză latentă numai începe în doelă. Acesta nu o negă nici chiar dărele guvernamentale și o dovedește repețitele consilii de miniștri, ce s'au ținut, și în care, cum spun foile, s'au discutat cestiuni grave,

cari se pune mare pond. Și aici se urmăzează același mecanism omoritoriu. Scolarii trebuie să învețe de rost o mulțime de compozițiuni, ce li-se dau ca mustre. Dela facerea corectă a unei teme scripturistice atârnă rezultatul examenului de stat.

Dacă un tiner și-a câștigat aptitudinea a scrie o compozițiune despre vre-un obiect din cele „4 Cărți“, atunci se insinuă la depunerea primului examen din cele 6 examene de stat. Acesta e scopul spre carele țințese ori-care tiner. Acest examen îi deschide calea la onoruri, demnități și averi. Scopul cel mai înalt pentru un Chinez. Numai pentru câștiguri lucră și se nisuesc prunci, junci și bărbați. Deși în cei „5 clasici“ se euprind cugetări frumoșe, totuși chinezul se îndestulesce numai dacă le scie de rost, și dacă pōte trage folose lumesci din ele.

Esamenle publice sunt cam de aceeași natură și constau în concipiarea unor teme scripturistice. Cele 2 esamenle dintău se fac înaintea Mandarinului din cetatea cea mai de aproape. Subiectul compozițiunii e luat din cele „4 Cărți“. Cine a depus 2 esamenle e admis la facerea examenului al 3-lea, carele îi deschide calea la oficiu de stat. Tema acestui examen se ia din cei „5 Cla-

fără însă ca să fi putut transpira ceva în public.

Tot ceea-ce se scie este, că Wekerle și Szilágyy și dau silință a face pe colegii lor să fie solidari ori și ce ar urma. O scrisoare din foia „Pol. Cor.“ anunță, că Maj. Sa nu va veni la Budapesta, după-cum se presupunea, ci încă în decursul acestei săptămâni va merge Wekerle la Viena, unde va raporta Maj. Sale despre situație. Ministrul îi va spune pe larg și amănunțit despre raporturile interne, și Maj. Sa se-și alagă alți consilieri, dacă în acestia nu mai are încredere. Dér, adaugă numita foie trebuie în cazul acesta să se țină sēmă de raporturile politice parlamentare.

Scirile mai nouș anunță, că mai înainte de a pleca Wekerle la Viena se va mai ținē un consiliu de miniștri, care va lua decisiuni definitive și în cestiuni grave.

Despre acțiunea fracțiunii, care a ieșit din tabera liberalilor anunță „Orsz. Ért.“ că toți membrii s'au grupat în jurul cont. Iuliu Szapáry și vor lucra mai departe pe basa programului desfășurat cu ocaziunea alegerilor dela 1892. Prin ținuta sa independentă fracțiunea vrea să mijlocesca cât mai în grabă o limpedere a situațiunii.

*

Sanționarea proiectelor bisericesci a dat naștere unui nou partid: „partidul popular catolic“. Foia cont. Ferd. Zichy „Fejérmegyei Naplo“ precum și „Vaterland“ din Viena publică programul acestui partid, care în extras e de următorul cuprins: Revisiunea politicei bisericesci și în prima linie a legii despre căsătoria civilă, egala îndreptățire a naționalităților, regularea congruei și toleranța confesională. Partidul nutrește simpatii pentru mișcările agrare, sprijinesce dezvoltarea industriei mici și scutesce pe cei ne ajutorati; partidul cere reforma administrativă, lărgirea dreptului de alegere etc.

*

Intrégă presa se ocupă cu scenele petrecute în camera Italiei. Giolitti, fost ministru a făcut unele descoperiri în cestiunea „Bancei romane“, care a compromis în prima linie pe ministrul Crispi, pe soția lui și pe alți bărbați de stat. Aceste descoperiri au făcut o senzație puternică.

Afacerea acestor acte se pōte reasuma în următoarele: Când pe șefdirectorul „Bancei romane“, pe Tanlango îl trăsese în judecată pentru manipulațiuni păcătoșe constatate la „Banca Romană“, dēnsul între altele s'au apărât și cu enunțațiunea, că ceea-ce a făcut, a făcut la îndemnul unor cercuri sociale mai înalte, și că acesta i-ar fi foarte ușor de documentat, dacă din actele bancei n'ar fi dispărut anumite scrisori de mare importanță. Ace-

sici“. Cădēnd cineva la acesta își încercă de nou norocul, așa cât și la etatea de 70 ani să supun unii examenului. Facerea acestui examen mai e împreunat și cu onorul de: a șede și a avē vot în consiliul celor bătrâni, și sunt scutiți de pedepsă corporală. Celor ce au trecut examenul cu succes drept semn de distincțiune de „gradul I“ li se pune pe căciulă un bumb mare, de care atârnă un ciacur de mētasă roșie carmesină ori de pēr de cal roșu. Cei-ce voesc să-și păstreze bumbul trebuie să se presente la 3 ani la un alt examen a căruia depunere îi acuirează distincțiunea de „gradul II“.

Fie-care candidat merge în capitala provinciei, unde se află un edificiu anume cu mai mult de 1000 odăi înguste, lățimea 1 metru, înălțimea 2 metri.

În atare odaie petrece fiecare candidat 48 ore, unde-și lucră tema sa scripturistică. Curtea edificului e pădită de soldați. După 2 zile să deschide pōrta cea mare și între bubuitul tunurilor e afară candidații din celulele lor. Lucrurile de examen numerotate se examinează prin un comitet de 60 inși. Vai de candidatul, carele a smintit vre-un semn în scriere sau a scris afară de liniile roșii. O atare lucrare ori cât de buă ar fi

stui argument i-se pōte ascrie partea covârșitoare, juriul l'a achitat și pe dēnsul și pe tovarășii lui. Opiniunea publică nu s'a mulțumit însă cu verdictul juriului, ci a început a face câte felii de combinațiuni cu privire la achitare, actele cestionate sunt în posesiunea fostului ministru-president Giolitti, cari le acaparase la dēnsul — după cum dēnsul susține — pentru că prin acele s'ar fi compromis bărbați de dinstinsă pozițiune socială, conform opiniunii publice însă pentru ca să-și scōtă din țărițe pelea proprie. Despre aceste acte este acum vorba și viitorul cel mai apropiat va arēta, căți bărbați de stat siliți vor fi să se retragă de pe arena publică pentru ca în întunecimea uitării să-și spele mâinile murdărite.

Noutăți.

Prelegere publică. Duminică în 23 l. c. va ținē dl Dr. Vasile Bologa prof. și director la șola de fete a Asociațiunii, în localul societății române de lectură, strada Bavier Nr. 1, la 4 și jum. ore d. a. a III-a prelegere publică asupra temei: „Balada și Romanța“, la care inteligența română să invite cu totă onōrea.

Decorațiune. Maj. Sa la propunerea ministrului a latere a conferit primariului din Hunedōra George Danila crucea de cavalier a ordului Francisc Iosif

Frecuența universității din Bucuresci. După anarul publicat pentru anul scolar 1893/4, universitatea din Bucuresci a fost cercetată în acest an de 1330 studenți și anume: facultatea teologică de 82, cea iuridică de 469, cea de litere de 278, cea de știință de 196, și cea de medicină de 305. Diplome universitare au luat în cursul anului 144 studenți, între cari și 6 domnișore.

Telegrame omagiale false. „Nemzeti Ujság“ ne descopere, că din diferite orașe ale provinciei au trimis omenii guvernului deșeși omagiale Maestății Sale drept mulțumită pentru sancționarea căsătoriei civile cu semnături false, întru cât persoanele a căror nume obvine în deșeșe nici ideie n'au de abuzul, ce se comite.

Profesor nou. Dl Virgil Șotropa a depus în 15 l. c. la universitatea din Cluș censura de profesor.

Efectele sancționării. „Budapesti Hirnap“ scrie, că primul efect al sancționării reformelor bisericesci este, că magnații catolici, încep a se ocupa serios cu cestiuni de însurătoare, înainte de-a intra în vigore nōnēle legi. Dilele aceste s'a lăpit în Budapesta vestea despre 9 căsătorii în cercurile magnaților.

Repausul de Duminică și Crăciunul. Dia considerație, că Crăciunul gre-

gorian cade în anul acesta Marța, ministrul ung. de comerț Lukács Béla a adresat o circulară către toate administrațiunile comitateșe, în care face cunoscut, că atât în Duminică, ce cade înainte de Crăciun, cât și cea înainte de Anul nou, comercianții vor fi liberi de a-și ținē prăvăliile deschise în decursul zilei întregi, ca astfel publicul să nu fie împedat de a-și cumpăra cele trebuincioșe pentru sērbători.

Situația tesaurului român. Direcția contabilității generale a regatului România publică situația tesaurului public pe ziua de 30 Septembrie 1894, care prezintă, sub raportul tuturor încasărilor și cheltuelilor, numai rezultate îmbucurătoare.

La sfârșitul lunii Septembrie escedentul bugetar al anului 1893—1894 prezintă frumoșă cifră de lei 20,336.176 bani 34.

Contul de gestiune al administrației generale a finanțelor, în care se justifică mersul încasărilor și cheltuelilor la casa statului, la bugetul pe 1894—95, la diferitele case, cum sunt: consiliile județane, camerele de comerț, eforia spitalelor, casele pensiilor, casa de depuneri de credit agricol etc., ne prezintă pe timpul dela 1 Aprilie până la 30 Septembrie 1894 un total general de încasări de lei 308,049.820 bani 85, care pus în fața totalului general al cheltuelilor de lei 296,862.573 bani 25, asigură în toate casele publice din țēră esistența unui numerar de lei 11,187.347 bani 60 în ziua de 30 Septembrie a. c.

Sedinte ordinare a ținut Academia română în anul 1893—1894, adică dela închiderea sesiunii 1893 până la deschiderea sesiunii 1894. 24, afară de ședințele secțiunilor: literară, istorică, științifică și numărul lucrărilor științifice și literare, în poezie și prosă, cari s'au cetit în acest period, e de 18.

Averea academiei se cuprinde într'o mulțime de proprietăți, 14 fundațiuni cu destinațiune, anumită, la cari în anul acesta s'a mai adaus fondul Ioan și Elena Ottetleșan cu venit anual de 159,280 lei, 2 fonduri cu nuda proprietate, după aceea o mulțime de efecte, capitale active și numărari. În bugetul de 1895 arată suma de 201,835 lei.

Biblioteca academiei, deschisă în modul mai liberal folosinței publice, a crescut în anul 1893 cu 2125 cărți tipărite, 131 manuscrise, 903 documente, 272 diare, 45 foi volante, 7 charte, 6 atlasuri, 81 stampe, 1 portret și 1 album.

Despăgubirea decieiului în Transilvania. Se spune, că guvernul magiar va lua între proiectele ce vor avē a se desbata înainte de vacanțele Crăciunului și pe cel care va tracta nespre despăgubirea decieiului în Transilvania. În casa magnaților proiectul acesta va ajunge la desbatere pela mijlocul lunii Ianuarie.

Adeseori regimul vinde „gradele“ ce am amentit mai sus în urma cărora pōte ajunge cineva la oficiu — pentru ca să câștige venite în casa statului. Omenii însă, cari și-au câștigat „grade“ cu bani sunt desprețuiți.

Judecat sistemul de instrucțiune chinez din punctul nostru de vedere europenesc, el e sub totă critica

Are însă instrucțiunea lor și cevaș bun. Anume se pune mare pond pe onorarea părinților și a superiorilor.

Ascultarea față de toate autoritățile este prima datorie a fie-cărui cetățēn. În școle pe lângă cunoștințele predate, scolarii își însușesc moravuri bune și un fel de finețe în purtare. Lamba scrisă cu semnele ei pentru singuraticile cuvinte și concepte formeză legătura de unire între deosebitele semniții ale poporului chinez, cu variile lor dialecte. Toți, căți au învățat a ceti, pricep însemnătatea semnelor, deși le exprimă în alt mod. Literatura prin intermediul semnelor, este o proprietate comună, și formeză cimentul, carele susține organismul puternic al statului de mii de ani. (Va urma.)

Moldovan. — „Adunarea generală a societății „Școala română“ din Suceava“. — „Din actele adunării generale din Sebeș“, — „Recesiunea unei cărți scolare“, de Dr. V. S. — „Din cronică lunară“. — „Bibliografie“. — „con curs literar“. — „Concurs“. — „Proces verbal“ din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 1 Novembre n. „Conspectul“ membrilor Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, cari au solvit tacesele în lunile Iuliu-Septembrie 1894.

— Despre mandatele de plătire“. Explicarea legii despre mandatele de plătire (art. de lege XIX din anul 1883) provădită cu formulare de Dr. Ioan Ivan, avocat în Mediaș. Sibiu, Institut tipografic T. Liviu Albini 1894. Prețul 40 cr.

Nr. 532 [242] 2—3
Concurs repetit.

În urma încuviințării veneratului Consistoriu Archiepiscopal, prin această se scrie concurs nou, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Teleg. Român“, pentru întregirea postului de

paroch de clasa a III din comuna Calian, protopresbiteratul Clușului. Emolumentele înpreunate cu acest post de paroch, dau un venit sigur anual de 419 fl. 50 cr. Doritorii de a ocupa acest post de paroch au a-și asterne suplicele de concurs, istruite conform legilor în vigoare subscrisului oficiu, în termenul sus citat, dela care și pot lua și informațiuni despre starea acestei parochii. Oficiul protopresbiterat rom. gr. or. al Clușului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv. Cluș, 30 August, 1894.
T. Roșescu, protop.

20775 — 1894 număr IV. [241] 2—2
Pályázati hirdetmény.
Nagy-Szeben rendezett tanácsú városnál nyugdíjaztatás folytán megürült polgármesteri állásra ezennel pályázatot nyitok és felhivom midazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják hogy az 1883 I. t. cikkben előirt okmányai- kal felszerelt folyamodványukat **foljó évi december hó 26-kának d. e. 12 órájáig** hozzám nyujtsák be.
Ezen állás javadalmazása: 2000 frt fizetés, 400 frt lakbér és 600 frt működési pótlék.
Nagy-Szeben, 1894 évi december 13-án.
Szebenvármegye alispánja: Reissenberger.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1894.

Budapesta — Predeal												Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat		Tr. de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone		Tren miest	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren miest					
10.—	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25	—	—	—	—	pl. Viena	sos.	—	—				
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.—	1.50	8.1	—	—	8.05	1.55	10.—	↓	Budapesta	↑				
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.56	3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	↓	Szolnok	↑				
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	—	Arad	↑				
3.46	7.08	—	1.50	2.12	Oradea-mare	↓	—	2.25	11.04	8.43	12.23	—	—	—	—	—	—	Arad	↓				
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	Oradea-mare	↑	—	2.18	10.44	8.38	11.41	2.30	—	4.30	7.05	6.35	—	Arad	↓				
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13	11.07	2.44	—	4.42	—	6.46	—	Glogovaț	↑				
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47	10.32	3.15	—	5.03	—	7.07	—	Györök	↑				
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratea	↑	—	—	9.10	—	10.13	3.32	—	5.14	—	7.18	—	Pauliș	↑				
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41	3.58	—	5.32	7.50	7.35	—	Radna-Lipova	↑				
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02	4.30	—	5.56	—	7.58	—	Conop	↑				
8.05	—	6.13	6.24	—	Huiedin	↓	—	—	6.53	—	8.05	4.50	—	6.12	—	8.14	—	Bérvava	↑				
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	Ghirbău	↑	2.—	11.01	6.14	5.25	7.30	5.40	—	7.—	8.51	8.56	—	Soborșin	↑				
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Cluș.	↓	—	10.45	5.45	4.48	6.47	—	—	7.54	—	9.50	—	Zam	↑				
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Cluș.	↑	—	—	5.18	4.23	6.29	—	—	8.10	—	10.50	—	Gurasada	↑				
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Apahida	↑	—	—	3.53	3.—	5.21	—	—	9.08	10.11	11.04	—	Ilia	↑				
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Ghiriș	↑	—	9.23	3.06	2.20	4.47	—	6.10	10.06	10.37	11.43	—	Branicica	↑				
10.59	1.43	—	11.54	—	Cucerdea	↑	—	8.53	2.48	2.—	4.31	—	6.39	10.29	—	12.06	—	Deva	↑				
11.07	1.52	—	12.04	—	Ujóra	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	10.53	—	12.30	—	Simeria (Piski)	↑				
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Vințul-de-sus	↑	—	8.23	2.11	1.23	4.04	—	—	11.07	11.17	12.44	—	Orăștia	↑				
11.48	2.40	—	1.—	8.33	Aiud	↑	—	8.06	1.45	12.54	3.42	—	—	11.54	11.40	1.20	—	Șibot	↑				
12.25	—	—	1.40	8.38	Teiuș.	↓	—	7.59	1.10	—	2.49	—	8.13	11.54	11.40	1.20	sos.	Vințul de jos	↓				
12.50	—	—	2.17	—	Teiuș.	↑	—	—	12.39	—	2.27	—	—	—	—	—	—	Alba-Iulia	↑				
1.04	—	—	2.35	9.09	Crăciunel	↑	—	7.30	11.48	—	1.39	—	—	—	—	—	—	Teiuș	↓				
1.35	—	—	3.14	—	Blaș	↑	—	—	11.48	—	1.39	—	—	—	—	—	—	Crăciunel	↑				
1.50	—	—	3.34	9.42	Micăsasa	↑	—	—	11.29	—	1.18	—	—	—	—	—	—	Blaș	↑				
2.13	—	—	3.49	9.44	Copșa-mică	↓	—	6.56	11.29	—	1.01	—	—	—	—	—	—	Micăsasa	↑				
2.32	—	—	4.11	9.59	Copșa-mică	↑	—	6.54	11.14	—	12.46	—	—	—	—	—	—	Copșa-mică	↓				
3.04	—	—	4.48	10.22	Mediaș	↑	—	6.41	10.55	—	12.16	—	—	—	—	—	—	Mediaș	↑				
3.39	—	—	5.27	10.51	Elisabetopol	↑	—	6.20	10.21	—	11.39	—	—	—	—	—	—	Elisabetopol	↑				
4.01	—	—	6.10	11.12	Sighișoara	↑	—	5.53	9.13	—	11.17	—	—	—	—	—	—	Sighișoara	↑				
5.26	—	—	7.50	12.26	Hasfalău	↑	—	4.27	7.45	—	10.02	—	—	—	—	—	—	Hasfalău	↑				
6.03	—	—	8.30	12.58	Homorod	↑	—	3.53	7.01	—	9.22	—	—	—	—	—	—	Homorod	↑				
6.40	—	—	9.03	1.15	Ágostonfalva	↑	—	3.37	6.35	—	8.57	—	—	—	—	—	—	Ágostonfalva	↑				
7.16	—	—	9.38	1.34	Apața	↑	—	3.16	5.58	—	8.23	—	—	—	—	—	—	Apața	↑				
8.—	Tren accele-rat	—	10.25	2.09	Feldioara	↑	—	2.45	5.08	—	7.43	—	—	—	—	—	—	Feldioara	↑				
—	11.—	—	—	2.19	Brașov	↓	—	7.0	2.18	—	10.37	7.01	—	—	—	—	—	Brașov	↓				
—	12.26	—	—	3.01	Timiș	↑	—	6.—	1.42	—	9.57	5.57	—	—	—	—	—	Timiș	↑				
—	1.11	—	—	3.31	Predeal	↑	—	5.—	1.12	—	9.30	5.16	—	—	—	—	—	Predeal	↑				
—	8.45	—	—	9.15	București	↓	—	7.45	—	4.40	8.50	—	—	—	—	—	—	București	↓				

Nota: Órele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.